P9_TA(2019)0033

Politika zaposlovanja in socialna politika v euroobmočju

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o politiki zaposlovanja in socialni politiki v euroobmočju (2019/2111(INI))

(2021/C 202/08)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju členov 3 in 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),

— ob upoštevanju členov 9, 145, 148, 149, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 165, 166, 174 in 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

— ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje ([1]),

— ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti naslova IV (Solidarnost),

— ob upoštevanju Konvencije OZN o pravicah invalidov,

— ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja OZN, zlasti 1., 3., 4., 5., 8., 10. in 13. cilja,

— ob upoštevanju svežnja Komisije o socialnih naložbah iz leta 2013,

— ob upoštevanju poročila petih predsednikov z dne 22. junija 2015 ([2]) z naslovom Dokončanje evropske ekonomske in monetarne unije,

— ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 14. maja 2018 o ekonomski politiki euroobmočja ([3]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. junija 2019 z naslovom Poglobitev evropske ekonomske in monetarne unije: pregled stanja štiri leta po objavi poročila petih predsednikov – Prispevek Evropske komisije k vrhu držav euroobmočja 21. junija 2019 (COM(2019)0279),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. junija 2019 z naslovom Evropski semester 2019: priporočila za posamezne države (COM(2019)0500),

— ob upoštevanju predloga Komisije z dne 27. februarja 2019 za sklep Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (COM(2019)0151) in stališča Parlamenta z dne 4. aprila 2019 o tej temi ([4]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. novembra 2018 z naslovom Letni pregled rasti za leto 2019: Za močnejšo Evropo kljub svetovni negotovosti (COM(2018)0770),

— ob upoštevanju skupnega poročila Komisije in Sveta, sprejetega 15. marca 2019,

— ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 21. novembra 2018 za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja (COM(2018)0759),

([1]) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.
([2]) https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_sl.pdf
([3]) UL C 179, 25.5.2018, str. 1.
([4]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0337.

četrtek, 10. oktober 2019

— ob upoštevanju poročila Komisije z dne 21. novembra 2018 z naslovom Poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2019 (COM(2018)0758),

— ob upoštevanju Priporočila Komisije z dne 3. oktobra 2008 o dejavnem vključevanju oseb, izključenih s trga dela ([5]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. novembra 2018 o osnutkih proračunskih načrtov za leto 2019: celovita ocena (COM(2018)0807),

— ob upoštevanju predloga Komisije z dne 22. novembra 2017 za sklep Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (COM(2017)0677) in stališča Parlamenta z dne 19. aprila 2018 o tej temi ([6]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. aprila 2017 z naslovom Vzpostavitev evropskega stebra socialnih pravic (COM(2017)0250),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. aprila 2017 z naslovom Pobuda za podporo zaposlenim staršem in oskrbovalcem pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja (COM(2017)0252),

— ob upoštevanju predloga priporočila Sveta z dne 13. marca 2018 o dostopu delavcev in samozaposlenih oseb do socialne zaščite (COM(2018)0132),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. aprila 2011 o okviru EU za nacionalne strategije vključevanja Romov do leta 2020 (COM(2011)0173) in nadaljnjih poročil o izvajanju in ocenjevanju,

— ob upoštevanju Direktive 2019/1158/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU ([7]),

— ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 26. aprila 2017 z naslovom Pregled izvajanja priporočila iz leta 2013 z naslovom Vlaganje v otroke: prekinimo krog prikrajšanosti (SWD(2017)0258),

— ob upoštevanju strateških prizadevanj Komisije za enakost spolov za obdobje 2016–2019, Evropskega pakta za enakost spolov za obdobje 2011–2020 ter sklepov Sveta o tej temi z dne 7. marca 2011 ([8]),

— ob upoštevanju barcelonskih ciljev o varstvu otrok iz leta 2002, da bi do leta 2010 zagotovili otroško varstvo za najmanj 90 % predšolskih otrok v starosti od treh let do šoloobvezne starosti ter za najmanj 33 % otrok, mlajših od treh let,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 4. oktobra 2016 z naslovom Jamstvo za mlade in pobuda za zaposlovanje mladih: po treh letih izvajanja (COM(2016)0646),

— ob upoštevanju predloga Komisije z dne 14. septembra 2016 za uredbo Sveta, ki spreminja Uredbo (EU, Euratom) št. 1311/2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (COM(2016)0604),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. septembra 2016 z naslovom Krepitev evropskih naložb za delovna mesta in rast: druga faza Evropskega sklada za strateške naložbe in nov evropski načrt za zunanje naložbe (COM(2016)0581),

([5]) UL L 307, 18.11.2008, str. 11.
([6]) Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0181.
([7]) UL L 188, 12.7.2019, str. 79.
([8]) UL C 155, 25.5.2011, str. 10.

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. junija 2016 z naslovom Novi program znanj in spretnosti za Evropo – Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost (COM(2016)0381),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. junija 2016 z naslovom Evropska agenda za sodelovalno gospodarstvo (COM(2016)0356),

— ob upoštevanju svežnja o krožnem gospodarstvu (direktive (EU) 2018/849 ([9]), (EU) 2018/850 ([10]), (EU) 2018/851 ([11]) in (EU) 2018/852 ([12])),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 1. junija 2016 z naslovom Evropa spet vlaga – Pregled izvajanja naložbenega načrta za Evropo in naslednji koraki (COM(2016)0359),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2016 o začetku posvetovanja o evropskem stebru socialnih pravic (COM(2016)0127) in njegovih prilog,

— ob upoštevanju bele knjige Komisije z dne 16. februarja 2012 z naslovom Agenda za ustrezne, varne in vzdržne pokojnine (COM(2012)0055),

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 7. decembra 2015 o spodbujanju socialnega gospodarstva kot ključnega gonila gospodarskega in socialnega razvoja v Evropi,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2019 o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: zaposlovanje in socialni vidiki v letnem pregledu rasti za leto 2019 ([13]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2018 o izobraževanju v digitalni dobi: izzivi, priložnosti in pridobljene izkušnje za oblikovanje politike EU ([14]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2018 o politiki zaposlovanja in socialni politiki v euroobmočju ([15]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. septembra 2018 o možnostih za ponovno vključevanje delavcev, ki okrevajo po poškodbi in bolezni, v kakovostno zaposlitev ([16]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. novembra 2017 o boju proti neenakostim kot vzvodu za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest in rasti ([17]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. oktobra 2017 o politikah na področju minimalnega dohodka kot sredstvu za boj proti revščini ([18]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. septembra 2017 o novem programu znanj in spretnosti za Evropo ([19]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2017 o evropskem stebru socialnih pravic ([20]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. maja 2016 o revščini: vidik spola ([21]),

---

([9]) UL L 150, 14.6.2018, str. 93.
([10]) UL L 150, 14.6.2018, str. 100.
([11]) UL L 150, 14.6.2018, str. 109.
([12]) UL L 150, 14.6.2018, str. 141.
([13]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0202.
([14]) Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0485.
([15]) Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0432.
([16]) Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0325.
([17]) UL C 356, 4.10.2018, str. 89.
([18]) UL C 346, 27.9.2018, str. 156.
([19]) UL C 337, 20.9.2018, str. 135.
([20]) UL C 242, 10.7.2018, str. 24.
([21]) UL C 76, 28.2.2018, str. 93.

četrtek, 10. oktober 2019

— ob upoštevanju svojega stališča z dne 2. februarja 2016 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi evropske platforme za okrepitev sodelovanja pri preprečevanju in odvračanju od dela na črno ([22]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2015 o strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2014–2020 ([23]),

— ob upoštevanju pobude OECD in Evropske komisije z naslovom Cikel o zdravstvenem stanju v EU ([24]) in s tem povezanega poročila o pregledu zdravstva v Evropi za leto 2018 ([25])

— ob upoštevanju poročila Komisije o ustreznosti pokojnin: sedanja in prihodnja ustreznost prihodkov v starosti v EU, objavljenega 26. aprila 2018,

— ob upoštevanja poročila Komisije o staranju prebivalstva za leto 2018 z gospodarskimi in proračunskimi napovedmi za države članice EU (2016–2070), objavljenega 28. maja 2018,

— ob upoštevanju spremenjene Evropske socialne listine in torinskega procesa, ki se je začel izvajati leta 2014 in je namenjen okrepitvi sistema pogodb v okviru Evropske socialne listine v Svetu Evrope in v odnosu tega sistema do prava Evropske unije ([26]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2011 o zmanjšanju neenakosti na področju zdravja v EU ([27]),

— ob upoštevanju sklepnih ugotovitev Odbora OZN za pravice invalidov iz septembra 2015 o začetnem poročilu Evropske unije odboru iz junija 2014,

— ob upoštevanju Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu ([28]) in člena 141 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (1992) o načelu enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti,

— ob upoštevanju strateških prizadevanj Komisije za enakost spolov v obdobju 2016–2019 in njenega cilja zmanjšanja razlik v pokojninah med spoloma kot ključne prednostne naloge ter poročila Komisije o ustreznosti pokojnin iz leta 2018;

— ob upoštevanju strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027, ki temelji na resoluciji Sveta z dne 26. novembra 2018, in cilja strategije Evropa 2020 glede zmanjšanja šolskega osipa na manj kot 10 %,

— ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 5/2017 iz aprila 2017 z naslovom Brezposelnost mladih – ali so politike EU prinesle spremembe? Ocena jamstva za mlade in pobude za zaposlovanje mladih,

— ob upoštevanju poročil o napovedih OECD o zaposlovanju za leti 2018 in 2019,

— ob upoštevanju evropskega akta o dostopnosti,

([22]) UL C 35, 31.1.2018, str. 157.
([23]) UL C 366, 27.10.2017, str. 117.
([24]) https://ec.europa.eu/health/state/glance_sl
([25]) https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2018_healthatglance_rep_en.pdf
([26]) https://www.coe.int/en/web/turin-european-social-charter/turin-process
([27]) UL C 199 E, 7.7.2012, str. 25.
([28]) UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

— ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 9. aprila 2019 o ekonomski politiki euroobmočja (2019/C 136/01),

— ob upoštevanju letnega pregleda Komisije o razvoju na področju zaposlovanju in socialnih zadev za leto 2019,

— ob upoštevanju poročila Komisije o revščini zaposlenih za leto 2019,

— ob upoštevanju priporočila Sveta o dostopu delavcev in samozaposlenih oseb do socialne zaščite iz leta 2018,

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/1152 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih v Evropski uniji ([29]),

— ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A9-0016/2019),

A. ker se razmere na trgu dela v EU nenehno izboljšujejo, zlasti zaradi daljšega obdobja ugodnih gospodarskih razmer v mednarodnem okolju; ker se stopnja zaposlenosti vztrajno zvišuje in je v zadnjem četrtletju leta 2018 dosegla 73,5 %, torej je bilo zaposlenih 240,7 milijona ljudi, kar je nov rekord; ker se je stopnja zaposlenosti v euroobmočju zvišala s 66,5 % v letu 2017 na 67,4 % v letu 2018; ker so med državami članicami, regijami in skupinami prebivalstva še vedno razlike v stopnji zaposlenosti; ker se rast stopnje zaposlenosti upočasnjuje in se pričakuje, da se bo ta trend nadaljeval; ker naj bi stopnja zaposlenosti v letu 2020 dosegla 74,3 %, če se bo ta dinamika nadaljevala;

B. ker še vedno ostajajo pereči dolgoročni izzivi, kot so staranje prebivalstva, digitalizacija in njeni učinki na delo, podnebne spremembe in netrajnostna raba naravnih virov;

C. ker se stopnja zaposlenosti močno povečuje pri delavcih, starejših od 55 let; ker je stopnja zaposlenosti delavcev, starih od 55 do 64 let, leta 2018 v euroobmočju znašala 58,8 %, kar je še vedno precej pod povprečjem; ker je bila stopnja zaposlenosti žensk v tej starostni skupini nižja, 52,9-odstotna; ker demografske napovedi kažejo, da se bo število starejših delavcev povečevalo; ker demografske spremembe vplivajo na pokojninski in zdravstveni sistem ter sistem dolgotrajne oskrbe;

D. ker so potrebne učinkovite politike, s katerimi bi zajeli različne oblike zaposlitve in ustrezno zaščitili delavce pred zlorabo, diskriminacijo in revščino;

E. ker je med osebami, ki delajo, velik delež revnih zaposlenih; ker je leta 2017 kar 9,4 % zaposlenih ogrožala revščina in je skoraj 20,5 milijonov delavcev živelo v gospodinjstvih, ki jih ogroža revščina; ker je tveganje revščine zaposlenih bistveno večje v nekaterih kategorijah prebivalstva, zlasti med ljudmi, ki delajo s skrajšanim delovnim časom, samozaposlenimi, agencijskimi delavci, mlade, manj izobraženimi osebami in v enočlanskih gospodinjstvih, in se zadnja leta v nekaterih primerih znatno povečuje;

F. ker je vrzel stopnje zaposlenosti po spolu v letu 2018 znašala 11,6 odstotne točke in se od leta 2013 ni bistveno spremenila; ker ženske v EU v povprečju zaslužijo 16 % manj kot moški, čeprav so po državah članicah velike razlike; ker je pri upokojencih, starih od 65 do 79 let, v EU-28 med spoloma okoli 37,2-odstotna razlika v pokojninah; ker so obveznosti domače oskrbe po vsej EU še vedno neenako porazdeljene med ženskami in moškimi;

G. ker so za reševanje brezposelnosti mladih v prvi vrsti odgovorne države članice, saj prav one oblikujejo in izvajajo regulativni okvir trgov dela, sistem izobraževanja in usposabljanja ter aktivno politiko trga dela;

H. ker se skupno število opravljenih delovnih ur od leta 2013 počasi, a vztrajno povečuje; ker se stopnja zaposlenosti za nedoločen in polni delovni čas stanovitno povečuje, medtem ko se je stopnja zaposlenosti s krajšim delovnim časom v letu 2018 zmanjševala; ker se je delež delavcev s skrajšanim delovnim časom v EU zvišal s 15 % leta 2002 na 19 % leta 2017; ker je bila zaposlitev s skrajšanim delovnim časom v EU leta 2017 veliko pogostejša med ženskami (31 %)

([29]) UL L 186, 11.7.2019, str. 105.

kot med moškimi (8 %); ker je število delavcev, ki so neprostovoljno zaposleni s krajšim delovnim časom, še vedno zelo visoko, saj se je v primerjavi z letom 2008 povečalo za 1,3 milijona oseb; ker se je delež zaposlenih za določen čas v euroobmočju zvišal z 11 % v letu 2002 na 13 % v letu 2017;

I. ker se nekatere države članice spoprijemajo s strukturnimi izzivi na trgu dela, kot sta nizka udeležba in neusklajenost med znanji, spretnostmi in kvalifikacijami; ker so vse bolj potrebni konkretni ukrepi za vključevanje ali ponovno vključevanje neaktivnih delavcev, da bi izpolnili zahteve trga dela;

J. ker je stopnja brezposelnosti v EU junija 2019 padla na 6,3 %, v euroobmočju pa na 7,5 %; ker se je stopnja brezposelnosti znižala v vseh starostnih skupinah in pri obeh spolih; ker so med državami članicami še vedno precejšnje razlike v stopnji brezposelnosti, pa tudi razpršenost stopenj brezposelnosti na nacionalnih in podnacionalnih ozemljih se od leta 2007 še kar povečuje; ker je brezposelnost mladih še vedno nesprejemljivo visoka, in sicer 14,2 % april 2019 (povprečje leta 2018 15,2 % v EU in 16,9 % v euroobmočju), je pa nižja od ravni pred krizo leta 2008; ker so razlike med državami članicami občutne; ker je bil v povprečju vsak drugi brezposelni iskalec zaposlitve brez dela več kot 12 mesecev in ker stopnja dolgotrajne brezposelnosti znaša 3,8 %, kar pa še vedno presega 2,9-odstotno stopnjo pred krizo; ker je brezposelnost še posebej visoka med invalidi;

K. ker je bilo po podatkih Eurostata leta 2017 v EU-28 kar 8,973 milijona podzaposlenih delavcev s krajšim delovnim časom; poleg tega je bilo 8,127 milijona oseb, ki so bile na voljo za delo, čeprav ne iščejo zaposlitve, in še 2,289 milijona oseb, ki so iskale zaposlitev, a niso mogle začeti delati v kratkem roku; ker to skupaj pomeni, da je bilo leta 2017 v EU-28 v položaju, podobnem brezposelnosti, kar 19,389 milijona ljudi, ki niso bili upoštevani v stopnji brezposelnosti, in to število je skoraj tolikšno kot število upoštevanih oseb (18,776 milijona);

L. ker na trgu dela še vedno vladata horizontalna in vertikalna segmentacija in revščina zaposlenih, kar prizadene zlasti ženske, nizkokvalificirane delavce, mlade in starejše, invalide, narodnostne, jezikovne, etnične in spolne manjšine ter ljudi z migrantskim ozadjem; ker je leta 2016 stopnja zaposlenosti invalidov znašala 48,1 %, kar je močno pod splošno povprečno stopnjo zaposlenosti;

M. ker dolgotrajna brezposelnost nesorazmerno prizadene mlade, starše samohranilce, neformalne oskrbovalce, osebe z dolgotrajno boleznijo, invalidnostjo ali zdravstvenimi težavami, migrante in ljudi iz etničnih in verskih manjšin, ki se v vseh fazah zaposlovanja redno soočajo s specifičnimi ovirami pri dostopanju do zaposlitve in z diskriminacijo;

N. ker je kakovostna zaposlitev pomemben dejavnik v boju proti revščini in socialni izključenosti; ker je treba doseči vse člane družbe, ki so najbolj oddaljeni od trga dela in jim grozita revščina in socialna izključenost;

O. ker se stopnja prostih delovnih mest še povečuje, pomemben razlog za brezposelnost v številnih državah članicah pa ostaja neskladje med povpraševanjem in ponudbo na trgu; ker strukturno neskladje v znanju in spretnostnih oziroma njihovo pomanjkanje prizadene številne sektorje, na primer turizem, tradicionalne obrti in sektor informacijsko-komunikacijske tehnologije, kjer pa se pričakuje, da se bo vrzel med povpraševanjem in ponudbo strokovnjakov v EU do leta 2020 povečala za približno 500 000 ljudi; ker je kljub zaskrbljenosti zaradi vse večjega pomanjkanja in vrzeli približno 39 % odraslih zaposlenih v EU previsoko kvalificiranih, a ujetih na nizkokakovostnih delovnih mestih;

P. ker se po je ocenah Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop) leta 2017 porazdelitev znanj in spretnosti delovne sile v veliki meri ujemala z zahtevami glede kvalifikacij na trgu dela, ponudba delovne sile pa je presegala povpraševanje po vseh vrstah kvalifikacij in je bila zlasti visoka pri ljudeh z nizkimi in srednjimi kvalifikacijami; ker bo povpraševanje po ustrezno usposobljeni delovni sili najverjetneje naraščalo, in tudi najnovejše napovedi Cedefopa kažejo, da bo med letoma 2017 in 2025 ustvarjenih več kot 13 milijonov delovnih mest, ki bodo zahtevala visoko stopnjo izobrazbe, medtem ko naj bi se število nizkokvalificiranih delovnih mest zmanjšalo za skoraj 6 milijonov;

Q. ker napovedih Cedefopa do leta 2025 kažejo, da se bo povečevalo tako povpraševanje po znanjih in spretnostih kot tudi njihova ponudba; ker pa se pričakuje, da bo ponudba znanj in spretnosti naraščala nekoliko hitreje kot povpraševanje, obenem pa naj bi se delež delavcev, ki bodo imeli samo osnovno ali nižjo sekundarno izobrazbo, znižal z 20,2 % v letu 2017 na 16,8 % leta 2025; ker se pričakuje, da bo delež nizkokvalificiranih delovnih mest padel z 18,4 % na 15,4 %, a to ne bo preprečilo neskladij na tem področju, na primer previsoke kvalificiranosti;

R. ker je trg dela zelo razdrobljen in ima vsak segment svoje posebnosti;

S. ker več kot petino Evropejcev ogrožata revščina in socialna izključenost; ker je bil dosežen določen napredek pri doseganju cilja strategije Evropa 2020 glede revščine, in sicer zmanjšanje revščine za 5,6 milijonov do leta 2008, a je cilj zmanjšanja revščine za vsaj 20 milijonov do leta 2020 še vedno zelo oddaljen in je še vedno ogroženih 113 milijonov ljudi; ker višja stopnja revščine prizadene predvsem ranljive skupine, otroke, starše samohranilce, invalide in ljudi s kroničnimi telesnimi in duševnimi zdravstvenimi težavami, migrante, Rome in etnične manjšine, dolgotrajno brezposelne in brezdomce; ker revščina zaposlenih hitro narašča (9,6 %), po vsej EU pa se skokoma povečuje tudi vrzel revščine in neenakosti; ker socialni transferji v številnih državah članicah močno vplivajo na zmanjševanje revščine (v povprečju za 32,4 % v letu 2017, niso pa upoštevane pokojnine); ker se ta vpliv od leta 2010 iz leta v leto zmanjšuje (razen v letu 2013), med državami članicami pa so tu velike razlike;

T. ker je splošni dostop do kakovostne in cenovno ugodne nastanitve in zdravstvenega varstva osnovna družbena potreba;

U. ker še vedno ostajajo razhajanja pri pokritosti v sistemih socialne zaščite in pri dostopu do storitev; ker nastajajo nove oblike dela, na primer platformno delo in samozaposlitev; ker je socialna zaščita izvorno namenjena varovanju delavcev, zaposlenih s polnim delovnim časom in za nedoločen čas, zato jo je treba prilagoditi; ker zlasti delavci z netipičnimi oblikami zaposlitve pogosto nimajo polnega dostopa do socialne zaščite, številni samozaposleni pa imajo samo omejeno kritje ali ga celo sploh nimajo; ker navidezna samozaposlitev ostaja in še naprej povzroča negotovost, prekarnost in pomanjkanje varnosti ter s tem prizadene zlasti ranljive skupine; ker premajhen dostop do socialne zaščite onemogoča dobro počutje delovne sile in s tem tudi delovanje trgov dela;

V. ker je treba po priporočilih Evropskega računskega sodišča še bolj izpopolniti jamstvo EU za mlade, da bi zagotovili pomoč vsem mladim, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljajo;

W. ker obstajajo razhajanja v pričakovani življenjski dobi glede na socialno-ekonomski položaj; ker ta razhajanja v veliki meri odražajo razlike v izpostavljenosti dejavnikom tveganja (tudi pri delu), saj je bolj verjetno, da bodo o neizpolnjenih zdravstvenih potrebah poročala gospodinjstva z nizkimi dohodki kot pa gospodinjstva z visokimi dohodki; ker je zato pomembno, da se pri zaposlitveni in socialni politiki spodbujajo in upoštevajo dejavniki zdravja;

X. ker vlada vtis, da se z vmesnimi ravnmi kolektivnih pogajanj ustvarja bolj strnjena plačna struktura; ker erozija kolektivnih pogajanj v več državah članicah sovpada z vse večjo razširjenostjo nizke plače (delavci, plačani manj kot dve tretjini povprečne plače);

Y. ker je dobro duševno zdravje poglavitno za dobro počutje posameznika; ker je imelo v letu 2016 v državah članicah EU več kot 16 % ljudi težave z duševnim zdravjem; ker je v vseh državah članicah veliko manj verjetno, da bodo ljudje s kronično depresijo zaposleni;

Z. ker naj bi skupni stroški duševnih bolezni po vsej EU znašali več kot 600 milijard EUR, kar je več kot 4 % BDP;

AA. ker je bruto razpoložljivi dohodek gospodinjstev na prebivalca v euroobmočju v letu 2017 presegel raven iz obdobja pred krizo iz leta 2008, kar pa ne velja za osem držav članic in številne regije; ker so se skupni dohodki gospodinjstev povečevali počasneje kot BDP, kar kaže, da je večji priliv dohodka zaradi okrevanja gospodarstva le delno dosegel gospodinjstva ter da nedavna rast ni vključujoča; ker so realne povprečne plače v številnih državah članicah še vedno nižje kot v obdobju pred krizo in ker je njihova rast leta 2017 ostala manjša od rasti produktivnosti; ker je dohodkovna neenakost pogosto povezana z neenakim dostopom do izobraževanja, usposabljanja in socialne zaščite;

četrtek, 10. oktober 2019

AB. ker so po raziskavi Eurobarometer 2018 najpomembnejša osebna skrb državljanov EU socialno-ekonomski položaj in okoljska vprašanja;

AC. ker razvoj na svetovni ravni, kot sta digitalizacija in okoljski prehod, kaže, da je nujno potreben skupen pristop EU; ker ti globalni izzivi na različne načine vplivajo na regije in ozemlja; ker imajo socialni dialog, socialni partnerji in civilna družba ključno vlogo pri vključujočem prehodu; ker je vključenost socialnih partnerjev v oblikovanje politik v številnih državah članicah še vedno nizka;

AD. ker gospodarski sektorji, ki so odgovorni za skoraj 90 % vseh emisij CO_2, zaposlujejo približno 25 % delovne sile v EU; ker je prekvalifikacija te delovne sile pomemben del prehoda na trajnostno gospodarstvo;

AE. ker ambiciozne podnebne politike ustvarjajo delovna mesta in rast ter pozitivno vplivajo na blaginjo; ker naj bi po napovedih polno izvajanje Pariškega sporazuma poleg že pričakovanih 12 milijonov novih delovnih mest ustvarilo dodatnih 1,2 milijona delovnih mest v EU do leta 2030;

AF. ker je bilo samo 9 % priporočil za posamezne države za obdobje 2011–2018 v celoti izvedenih, pri 17 % je bil dosežen znaten napredek, pri 44 % določen napredek, pri 25 % omejen napredek, pri 5 % pa sploh ni bilo napredka;

AG. ker je Komisija leta 2019 petnajstim državam članicam izdala priporočila za izboljšanje učinkovitosti, dostopnosti in trajnosti zdravstvenega varstva;

AH. ker so se povprečni stanovanjski stroški in finančna preobremenitev v EU zmanjšali, vendar je pomanjkanje ustreznih in cenovno dostopnih stanovanj še vedno pereč problem v številnih državah članicah; ker je leta 2017 eden od desetih Evropejcev porabil 40 % ali več dohodka gospodinjstva za stanovanjske stroške;

AI. ker je dobro delujoč socialni dialog ključni element evropskega socialnega tržnega gospodarstva, ki krepi socialno kohezijo in zmanjšuje konflikte v družbi v skupno korist delavcev, delodajalcev in vlad; ker so socialni dialog in kolektivna pogajanja ključni za oblikovanje in izvajanje politik, ki lahko izboljšajo delovne pogoje in pogoje zaposlovanja;

AJ. ker organizacije civilne družbe odločilno prispevajo k zagotavljanju storitev vključevanja in k zastopanju različnih mnenj pri oblikovanju politik;

1. opaža, da je kljub ugodnim gospodarskim razmeram v EU in vse večji stopnji zaposlenosti še vedno pomembno obravnavati brezposelnost mladih in hitro rešiti vprašanja, s katerimi se soočajo mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo, hkrati pa je še vedno nujno potrebno izboljšanje v smislu dolgotrajne brezposelnosti, segmentacije trga dela in neenakosti, vključevanja ranljivih skupin, revščine zaposlenih ter produktivnosti, zlasti v kontekstu morebitne upočasnitve svetovnega gospodarstva ali recesije; močno obžaluje, da je realna rast plač na ravni Unije še vedno pod ravnjo, ki bi jo lahko pričakovali glede na pozitivne trende na trgu dela in gospodarsko uspešnost; poziva Komisijo, naj predstavi evropski sistem zavarovanja za primer brezposelnosti, da bi zaščitila državljane in zmanjšala pritisk na javne finance v času zunanjih pretresov;

2. je seznanjen s priporočili Komisije za posamezne države za leto 2019 in pozdravlja večji poudarek na naložbah; ugotavlja, da skoraj tretjina priporočil za posamezne države, izdanih do leta 2018, ni bila izvedena; ugotavlja pa, da je bil napredek v zvezi s priporočili za posamezne države bistven pri zakonodaji, ki ureja delovna razmerja in varstvo zaposlitve; obžaluje, da je izvajanje priporočil za posamezne države na področju zdravstva in dolgotrajne oskrbe še posebej počasno, napredek v zvezi s priporočili za leto 2018 pa je še slabši od prejšnjih let, in poziva Komisijo, naj ustrezno pritisne na države članice, da bodo priporočila izvedle, ne glede na to, ali so članice euroobmočja ali ne; meni, da je izvajanje v prihodnost usmerjenih reform bistvenega pomena za krepitev potenciala gospodarstva EU za rast, spodbujanje socialnega vključevanja in izboljšanje socialnih pravic ter blaginje vseh prebivalcev Unije;

3. poziva države članice, naj sledijo priporočilom, da bi obdavčitev z dela prenesli na druge dejavnike, ki ne vplivajo toliko na trajnostno rast;

4. ugotavlja, da so med državami, regijami in skupinami prebivalstva še vedno velike razlike v zaposlovanju, tako da glavna ali celo edina konkurenčna prednost nekaterih držav, regij in skupin prebivalstva na evropskem trgu dela postanejo nizki dohodki in/ali nedostojne delovne razmere; poudarja, da bi morale države članice in Komisija zagotoviti izvajanje posebnih politik zaposlovanja, da bi obravnavale omejitve in težave, s katerimi se srečujejo demografsko prikrajšane regije, na primer redko poseljene ali tiste, od koder se ljudje izseljujejo, pri čemer je treba posebno pozornost posvetiti kmetijskemu sektorju, da bi spodbudili njihov potencial za ustvarjanje delovnih mest in dodane vrednosti na podeželju; meni, da je treba povečati stopnjo zaposlenosti in dohodke ter spodbujati ustvarjanje dostojnih delovnih mest, da bi dosegli cilj strategije Evropa 2020 o vsaj 75-odstotni zaposlenosti;

5. obžaluje, da je razpoložljivi dohodek gospodinjstev na prebivalca v mnogih državah članicah še vedno nižji od predkrizne ravni iz leta 2008; poziva države članice, naj storijo več za zmanjšanje neenakosti;

6. poudarja, da so potrebne dobro oblikovane politike trga dela in reforme, ki bodo zagotovile kakovostno zaposlovanje z ukrepi za zagotavljanje ustrezne minimalne plače in poštenega plačila, za zaščito in spodbujanje zdravja in dobrega počutja zaposlenih, spodbujanje enakih možnosti, enake obravnave in pravic delavcev, vključno z javnim sektorjem, omogočanje enakega dostopa do trga dela, socialno zaščito za vse in mobilnost delovne sile, ob upoštevanju podeželskih in oddaljenih regij, ter za obravnavo neenakosti in neravnovesij med spoloma;

7. z veliko zaskrbljenostjo opaža veliko brezposelnost mladih v več državah članicah in ranljivost mladih, novo zaposlenih delavcev; poziva države članice in Komisijo, naj na prvo mesto postavijo boj proti brezposelnosti mladih in dodobra izkoristijo temu namenjene finančne instrumente, na primer jamstvo za mlade, programe EU, kot je Erasmus+, in ustrezno prilagojene ukrepe, s katerimi bodo med mladimi zmanjšale brezposelnost in spodbujale njihovo zaposljivost; močno obžaluje, da je mnogo Evropejcev neprostovoljno zaposlenih s krajšim delovnim časom; se zaveda, da to negativno vpliva na njihovo socialno zaščito;

8. ugotavlja, da udeležba žensk na trgu dela še naprej narašča, vendar z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so razlike med spoloma pri zaposlovanju skoraj nespremenjene od leta 2013, neenakosti pri zaposlovanju in plačah pa ostajajo zelo visoke; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so ženske prekomerno zastopane v slabše plačanih sektorjih in da so za svoje delovno mesto pogosteje previsoko kvalificirane; ugotavlja, da je samo nekaj držav članic sprejelo ukrepe za odpravo razlik med spoloma v plačah; poziva vse države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja za zmanjšanje razlik spoloma v plačah in pokojninah ter odpravo dejavnikov, ki odvračajo od dela; poziva Komisijo, naj predlaga direktivo o preglednosti plač, zato da bi čim prej odpravili razlike med spoloma v plačah;

9. močno obžaluje, da ne bodo doseženi barcelonski cilji glede 90-odstotne razpoložljivosti otroškega varstva za otroke med tretjim letom in šoloobvezno starostjo; poziva vse države članice, naj povečajo svoja prizadevanja za boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja in naj zagotovijo dostop do cenovno ugodnega otroškega varstva, zgodnjega otroškega varstva ter zmogljivosti za dolgotrajno oskrbo; poziva države članice, naj v vseh teh storitvah (pa tudi v zdravstvu) izboljšajo usposabljanje in delovne pogoje; poziva države članice, naj začnejo v celoti in hitro izvajati nedavno sprejeto direktivo o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev in naj spodbujajo moške h koriščenju plačanega družinskega dopusta;

10. je seznanjen s priporočili za posamezne države glede vzpostavitve odprtega, konkurenčnega in dinamičnega enotnega trga, ki je bistvenega pomena za spodbujanje produktivnosti, omogočanje rasti in zagotavljanje zaposlitvenih možnosti; poudarja, da mora biti večja blaginja tudi pravično porazdeljena; poziva Komisijo in države članice, naj spodbudijo produktivnost z reformami, ki bodo odstranile nepotrebno regulacijo; poudarja, da naložbe v zdravje in varnost pri delu izboljšujejo kakovost delovnih mest in dobro počutje delavcev, prav tako pa pozitivno vplivajo na produktivnost in konkurenčnost evropskega gospodarstva;

četrtek, 10. oktober 2019

11. poudarja, da se je treba boriti proti diskriminaciji na trgu dela zaradi starosti, na primer s premoščanjem vrzeli med mladimi in starejšimi generacijami, ozaveščanjem o direktivi o enakosti pri zaposlovanju ([30]), tudi v javnem sektorju, zagotavljanjem dostopa so priložnosti za vseživljenjsko učenje s prilagojenimi tečaji in usposabljanjem, boju proti razlikam v pokojninah in programi za izmenjavo znanj in spretnosti med starejšimi prebivalci EU; se zaveda, da se starejši in slabše kvalificirani delavci najverjetneje manj udejstvujejo v programih vseživljenjskega učenja; poziva Komisijo in države članice, naj skušajo po najboljših močeh ta trend obrniti; meni, da je treba več pozornosti nameniti starejšim delavcem in politikam, s katerimi bomo povečali podporo zanje in s katerimi bomo ustvarili vseživljenjsko aktivno družbo, predvsem politikam, ki so namenjene delavcem, starejšim od 50 let;

12. poudarja, da se je treba boriti proti diskriminaciji etničnih skupin na trgu dela in proti razlikam v plačilu in pokojninah na podlagi etnične pripadnosti; poziva Komisijo, naj pripravi strategijo dolgoročnega načrtovanja za vključevanje etničnih manjšin na trg dela, da bi zmanjšali tveganje za izključenost; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo prizadevanja v boju proti diskriminaciji na podlagi etnične pripadnosti, pripadnosti manjšini ali manjšinskemu jeziku z ozaveščanjem, izvajanjem strategij raznolikosti ter zbiranjem in analiziranjem zanesljivih razčlenjenih podatkov o diskriminaciji;

13. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo prizadevanja, da bi na trg dela bolje vključili skupine, ki so od njega najbolj oddaljene, na primer starši samohranilci, nepoklicni negovalci, dolgotrajno bolni, invalidi, osebe z zdravstvenimi težavami ali kompleksno kronično boleznijo, migranti in begunci ter pripadniki etničnih in verskih manjšin, ter da bi bile te skupine bolje vključene v družbo;

14. pozdravlja napredek v okviru evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020, predvsem direktivo (EU) 2019/882 o dostopu ([31]); vendar poudarja, da so potrebna še večja prizadevanja; močno obžaluje, da so invalidi še vedno prikrajšani v smislu zaposlovanja, izobraževanja in socialnega vključevanja; poziva Komisijo in države članice, naj še naprej oblikujejo posebne ukrepe v okviru politik zaposlovanja, izobraževanja in socialnih politik, da bi zagotovili učinkovito vključevanje invalidov ter oseb z dolgotrajnimi in kroničnimi boleznimi, vključno z osebami z duševnimi in psihosocialnimi motnjami; poziva Komisijo in države članice, naj presežejo podporne ukrepe in ustvarijo več spodbud za zaposlovanje ter zagotovijo boljšo dostopnost in razumno prilagoditev ([32]), med drugim z dobrim izkoriščanjem priložnosti, ki jih za gospodarsko in socialno vključevanje ponuja digitalizacija;

15. je seznanjen z vse pogostejšimi novimi oblikami zaposlovanja, vključno s spremembami, ki jih povzročata digitalizacija in avtomatizacija; poudarja, da ti trendi hkrati prinašajo koristi in izzive; poudarja pomen politik vseživljenjskega učenja, da se delavcem omogoči priprava na prehode na trgu dela; poudarja pomen socialnega dialoga, zlasti pri oblikovanju nadaljnjih strategij za reševanje teh izzivov; ugotavlja, da lahko to preoblikovanje vodi v primere netipičnega in prekarnega zaposlovanja; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da delavci v netipičnih oblikah zaposlitve in samozaposleni nimajo (ustreznega) dostopa do sistemov socialne zaščite, vključno s plačano odsotnostjo z dela in plačanim

([30]) Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnem okviru enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, 2.12.2000, str. 16);

([31]) Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti proizvodov in storitev (UL L 151, 7.6.2019, str. 70).

([32]) Konvencija ZN o pravicah invalidov določa: „primerna prilagoditev“ pomeni potrebne in primerne spremembe ter prilagoditve, ki ne nalagajo nesorazmernega ali nepotrebnega bremena, kadar so v posameznem primeru potrebne, da se invalidom na enaki podlagi kot drugim zagotovi uživanje ali uresničevanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin. (https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/ConventionRightsPersonsWithDisabilities.aspx); Člen 5 direktive o enakosti pri zaposlovanju določa: Da se zagotovi skladnost z načelom enakega obravnavanja, kar zadeva hendikepirane osebe, se zagotovijo razumne prilagoditve. To pomeni, da delodajalci sprejmejo ustrezne ukrepe glede na potrebe v konkretni situaciji, da se hendikepirani osebi omogoči dostop, sodelovanje ali napredovanje v službi ali usposabljanje, razen če bi taki ukrepi delodajalca nesorazmerno obremenili. Obremenitev ni nesorazmerna, če jo zadosti kompenzirajo ukrepi v okviru politike, ki jo zadevna država članica izvaja v zvezi s hendikepiranimi osebami. (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0078&from=SL); Na spletnem mestu Komisije je navedeno: Razumna prilagoditev je vsaka sprememba delovnega mesta ali delovnega okolja, ki je potrebna, da se invalidni osebi omogoči, da se prijavi na določeno delovno mesto, opravlja določeno funkcijo, napreduje ali se usposablja (https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1473&langId=sl)

dopustom; ugotavlja, da je navidezna samozaposlitev še vedno pereč problem, ki ga je treba obravnavati; poziva države članice, naj izvajajo ukrepe za reševanje teh vprašanj, zlasti po priporočilu Sveta o dostopu delavcev in samozaposlenih oseb do socialne zaščite, ki je bilo sprejeto 6. decembra 2018; pozdravlja to priporočilo kot prvi korak, vendar poudarja, da je treba storiti več za zagotovitev dostopa do socialne zaščite za vse;

16. poudarja, da se je delo na spletnih platformah v EU v zadnjih dveh letih povečalo za več kot 20 % na skoraj 5 milijonov delavcev in da je tretjina vseh transakcij na platformah čezmejna; poudarja, da sistemi socialne varnosti pogosto ne zajemajo platformnih delavcev; poudarja, da morajo Komisija in države članice zbrati boljše in bolj usklajene podatke o številu platformnih delavcev, njihovem zaposlitvenem statusu, vsebini dela in dohodku; poziva k oblikovanju usklajene pobude EU, da bi platformnim delavcem zagotovili dostop do socialne varnosti ter vseh socialnih pravic in pravic delavcev, ne glede na njihov zaposlitveni status, ter da bi v kolektivne pogodbe vključili tudi platformne delavce;

17. poudarja, da lahko nove komunikacijske tehnologije in prožnost pri organizaciji dela pogosto vodijo v daljši delovni čas in v prekrivanje med delom, zasebnim življenjem in osebnim časom; zlasti poudarja, da je treba vzpostaviti pravico do digitalnega odklopa ter preučiti pojma časovne revščine in avtonomije glede delovnega časa;

18. poudarja, da je treba preoblikovati izobraževalne sisteme in sisteme usposabljanja, da bi v celoti izkoristili priložnosti, ki jih ponujata digitalizacija in okolju prijaznejše gospodarstvo, ter razvili znanje, spretnosti, vključno z „mehkimi veščinami“, in kompetence za zadovoljitev zahtev trga dela ter obravnavanje današnjih in prihodnjih gospodarskih, družbenih in ekoloških izzivov; meni, da sta lahko pomanjkanje znanja in spretnosti ter neskladje v znanju in spretnostih veliki oviri za naložbe; poudarja, da je treba za pridobitev ustreznega znanja in spretnosti izboljšati kakovost, razpoložljivost, vključenost, cenovno dostopnost in dostopnost izobraževanja in usposabljanja, vključno s poklicnim usposabljanjem, ter izboljšati vzajemno priznavanje kvalifikacij; poudarja, da je pomembno spodbujati podjetja k povečanju naložb v usposabljanje; poudarja, da so naložbe v izobraževanje ključnega pomena za socialno kohezijo; poudarja, da je treba obravnavati vprašanje zgodnjega opuščanja izobraževanja; poziva države članice, naj sledijo dvojni strategiji, v skladu s katero bi zagotovile vključujoče osrednje izobraževanje in usmerjene programe za najbolj ranljive; poziva države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja in spodbujajo naložbe v strokovno usposabljanje in preusposabljanje ter celovito usposabljanje na področju digitalnih, poklicnih in podjetniških spretnosti in znanj ter upoštevajo prehod na digitalno in okolju prijaznejše gospodarstvo, pa tudi potrebe po usposobljenih tehnoloških strokovnjakih v številnih državah in regijah; poudarja, da so dostojni delovni in zaposlitveni pogoji ključni dejavnik za privabljanje kvalificiranih delavcev;

19. se strinja s Komisijo, da je treba pravočasno začeti obravnavati digitalizacijo, da mora EU kot celota pospešiti postopek in da bi bilo treba bolje uskladiti politiko Unije s politikami držav članic in regionalnimi politikami, združiti javna in zasebna sredstva za povečanje naložb in razvoj močnejših sinergij v digitalnem gospodarstvu in družbi; poudarja, da je treba zagotoviti učinkovito in pravično digitalno preobrazbo storitev, pri kateri nihče ne sme biti zapostavljen; poudarja, da bi morali programi digitalne pismenosti obravnavati vprašanje zasebnosti in varstva podatkov;

20. meni, da je zaradi izzivov podnebnih sprememb in prehoda na okolju prijaznejše gospodarstvo treba odločno podpreti družbo, delavce in podjetja pri prilagajanju na te bistvene preobrazbe, zlasti v najbolj prizadetih regijah, in sicer z izboljšanjem usposabljanja in izobraževanja, da bi prilagodili znanja in spretnosti ter ustvarili nova delovna mesta v okoljskem in digitalnem sektorju; poziva, naj se posebej upošteva najranljivejše skupine v družbi, tudi osebe, ki jim grozi revščina in/ali huda materialna prikrajšanost;

21. poudarja, da je povečanje uporabe in razvoja znanj in spretnosti povezano z ustvarjanjem dodane vrednosti in krepitvijo konkurence ter da mora biti zato v osrčju politik EU, ki so namenjene spodbujanju gospodarske rasti prek naložb v znanja in spretnosti; opozarja, da so znanja in spretnosti sicer pogoj za rast, vendar so zanjo potrebne še druge stvari; zato poziva k oblikovanju dopolnilnih ukrepov, ki bodo sledili uvodnemu vlaganju v izobraževanje in usposabljanje, da bi ustvarili in oblikovali kakovostna delovna mesta na trgu dela, s katerimi bi kar najbolje izkoristili znanja in spretnosti delavcev;

četrtek, 10. oktober 2019

22. je zaskrbljen zaradi stalno visokega števila ljudi v Evropi, ki jim primanjkujejo osnovne matematične veščine in pismenost, saj so te temeljna zahteva za dejavno udeležbo v družbi in na trgu dela; poziva države članice, naj sprejmejo odločne ukrepe za izboljšanje usposabljanja na področju osnovnih znanj in spretnosti za najbolj marginalizirane skupine v družbi; poudarja pomen stabilne ureditve za priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja, da bi zagotovili kar največje priznavanje znanj, spretnosti in kompetenc ter spodbujali prožnost med različnimi potmi izobraževanja in usposabljanja;

23. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo spodbude in tehnično pomoč, s katerimi bodo povečale priložnosti za spodbujanje dostojnega dela za mlade prek programov zaposlovanja, okrepile podporo za mlade podjetnike prek programa EntreComp, kakovostnih programov vajeništva, ter jezikovnih in poklicnih usposabljanj, vključno z učnimi načrti v državah članicah, in sicer v tesnem sodelovanju s podjetniki, raziskovalci in drugimi ustreznimi deležniki;

24. poziva države članice, naj okrepijo in posodobijo javne zavode za zaposlovanje na vseh teritorialnih ravneh z rednim usposabljanjem operaterjev, z vključitvijo visoko specializiranih svetovalcev in mentorjev ter z izvajanjem usmerjenih politik za vsako kategorijo trga dela;

25. poudarja, da bi morali biti socialni in gospodarski cilji Unije enako pomembni, da bi bilo treba zanje zagotoviti finančna sredstva v naslednjem proračunu ter da bi bilo treba evropski semester okrepiti tako, da bi bila socialna razsežnost prisotna v celotnem obdobju njegovega izvajanja, vanjo pa bi morali biti vključeni pristojni organi EU in držav članic, ki se ukvarjajo s socialno politiko; poziva Komisijo, naj okrepi priporočila za posamezne države za članice euroobmočja z oblikovanjem matričnega okvira, v katerem bodo socialne politike, povezane z evropskim stebrom socialnih pravic, kot so vključujoč dostop do izobraževanja, zdravja, živil, zaposlitve in stanovanja ter ohranjanje socialnih pravic, analizirane po posameznih družbenih segmentih, na primer otrocih, mladih, starejših, manjšinah, migrantih in invalidih, s čimer bi pridobili veliko natančnejšo sliko gospodarskega in socialnega zdravja držav članic, hkrati pa jo tudi poziva, naj preuči razširitev tega novega sestavnega dela priporočil za posamezne države na članice, ki niso del euroobmočja; poudarja, da bi morala biti priporočila za posamezne države skladna z gospodarskimi, socialnimi in okoljskimi cilji EU ter bi se morala medsebojno krepiti, namesto da si nasprotujejo; poziva Komisijo in države članice, naj opredelijo evropsko strategijo za trajnostni razvoj za spoprijemanje s socialnimi, gospodarskimi in podnebnimi izzivi; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo socialne pravice s predlaganjem zakonodaje, vključno s finančnimi instrumenti, kjer je to potrebno in po ustreznem pregledu, da bi izvajali evropski steber socialnih pravic v okviru njihovih pristojnosti, kot so določene v Pogodbah;

26. meni, da je ključnega pomena opredeliti in dokončno oblikovati socialno razsežnost Evropske unije; meni, da je v ta namen bistveno zagotoviti pravico do dostojnih življenjskih razmer, primernega bivališča, učinkovitega in dostopnega zdravstvenega sistema ter dolgotrajne oskrbe;

27. poudarja, da je dobro delujoč socialni dialog, ki vključuje različne akterje na različnih ravneh, ključno orodje pri oblikovanju delovnih pogojev, saj zagotavlja ravnovesje med interesi delavcev in delodajalcev ter prispeva h gospodarski konkurenčnosti in socialni koheziji; poziva države članice, naj še okrepijo socialni dialog v Evropi, da bi uravnovesili odnose med delodajalci in delojemalci ter po potrebi okrepili možnosti za kolektivna pogajanja;

28. obžaluje, da je revščina še vedno nesprejemljivo visoka; poudarja, da ja v časih upočasnitve gospodarstva tveganje revščine večje; poudarja, da se je število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, v EU v letu 2017 še naprej zmanjševalo; v letu 2017 je bilo takih ljudi v EU približno 113 milijonov, v euroobmočju pa približno 74 milijonov; obžaluje, da cilj strategije Evropa 2020 o zmanjšanju revščine najverjetneje ne bo dosežen; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe za zmanjšanje revščine, tudi revščine zaposlenih ter ranljivih skupin; poudarja, da je treba izkoreniniti revščino otrok, in poziva Komisijo, naj predlaga zakonodajo za izvajanje evropskega jamstva za otroke; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo strategijo za boj proti revščini, ki bo izhajala iz pravic in temeljila na aktivnem vključevanju ter združevala izvajanje temeljnih socialnih pravic, kakovostnih storitev in delovnih mest s pravično plačo; poziva države članice, naj pripravijo ukrepe in strategije v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic za obravnavo socialnih potreb tistih, ki nimajo dostopa do trga dela;

29. poudarja, da dostojna delovna mesta, dostop do ustrezne socialne zaščite ne glede na delovno razmerje ali vrsto pogodbe, rast plač ter kakovostne javne storitve z ustreznimi sredstvi, vključno s šolstvom in dostopnimi ponudbami vseživljenjskega učenja, močno zmanjšujejo neenakosti, tveganje revščine in socialne izključenosti ter pripomorejo k večjemu zdravju in dobremu počutju ljudi; pozdravlja pomemben vpliv socialnih transferjev na zmanjševanje revščine;

vendar obžaluje, da se to ne odraža v nacionalnih politikah vseh držav članic; poudarja pomen pregledne ocene strategije Evropa 2020, zlasti na področju zmanjševanja revščine, in oblikovanja socialne in trajnostne strategije za obdobje po letu 2020, ki bo dajala prednost izkoreninjenju revščine ter podpirala izvajanje evropskega stebra socialnih pravic in ciljev trajnostnega razvoja s smiselnimi procesi dialoga na ravni EU in nacionalni ravni s civilno družbo in ljudmi, ki so neposredno izpostavljeni revščini;

30. ugotavlja, da je bilo leta 2017 9,4 % vseh zaposlenih v EU izpostavljenih tveganju revščine in da se revščina zaposlenih v več državah članicah povečuje; poudarja, da je revščina zaposlenih temeljni znak družbene nepravičnosti ter meni, da je ključno povečati kupno moč delavcev, okrepiti kolektivna pogajanja in opredeliti trden in usklajen sistem pravic in zaščite za vse oblike dela; poziva države članice, naj sprejmejo odločne ukrepe za zagotovitev, da bodo ljudje s svojo plačo lahko zagotavljali dostojno življenje sebi in svoji družini; poziva Komisijo, naj predloži pravni instrument za zagotovitev, da bo vsak delavec v Uniji imel minimalno plačo, ki jo bo mogoče določiti v skladu z nacionalnimi tradicijami, kolektivnimi pogodbami ali pravnimi določbami;

31. meni, da bi lahko širjenje začasnih ali prekarnih zaposlitev imelo nevarne učinke v smislu ustreznosti pokojnin, zlasti za mlade generacije, ki se na svoji poklicni poti pogosto soočajo z obdobji prekinitve zaposlitve, ter v smislu stabilnosti sistemov socialne varnosti;

32. je seznanjen s skrb vzbujajočim dogajanjem na stanovanjskih trgih, ki so v več državah članicah pod velikim pritiskom, in njegovimi škodljivimi posledicami, zlasti za ljudi z nizkimi dohodki in za nekatere regije; poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja za izvajanje priporočil Komisije (zmanjšanje ozkih grl pri oskrbi, odprava izkrivljanj in zmanjšanje pristranskosti, ki jih ustvarja davčni sistem) ter ukrepajo v skladu s priporočilom št. 19 stebra socialnih pravic;

33. poziva Komisijo in države članice, naj bolje izkoristijo evropski semester za spremljanje napredka na področju cenovne dostopnosti stanovanj in brezdomstva in za podporo temu napredku; poziva Komisijo, naj predlaga evropski okvir za socialna in cenovno dostopna stanovanja za učinkovito usklajevanje politik držav članic;

34. ugotavlja, da so socialne in zdravstvene storitve ključne pri podpiranju boja proti revščini in socialni izključenosti; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je priporočila za posamezne države, naj izboljšajo učinkovitost, dostopnost in trajnost svojih sistemov javnega zdravstva, prejela večina držav članic; poziva države članice, naj si še bolj prizadevajo za zagotavljanje dostopnih, razpoložljivih, cenovno dostopnih, kakovostnih in stroškovno učinkovitih zdravstvenih sistemov; poudarja pomen kampanj za preprečevanje in promocijo zdravja, predvsem takšnih, ki so namenjene mladim iz prikrajšanih skupin prebivalstva; poziva države članice, naj z naložbami dosežejo, da bo prednostna naloga njihovih zdravstvenih politik preventiva; poziva k aktivnemu spodbujanju kampanj za promocijo telesnega in duševnega zdravja; opozarja na pomen zagotavljanja ponovnega vključevanja delovno sposobnih oseb, ki okrevajo po bolezni, na trg dela; poziva države članice, naj vlagajo v storitve oskrbe ljudi v vsem življenjskem ciklu in si še naprej prizadevajo doseči barcelonske cilje o varstvu otrok iz leta 2002 ter pripravijo cilje oskrbe za starejše in vzdrževane osebe;

35. poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo posebne ukrepe za spremljanje evropskega okvira za ukrepanje na področju duševnega zdravja in dobrega počutja ter Kompas EU za ukrepanje na področju duševnega zdravja in dobrega počutja; meni, da bi morali ti ukrepi vključevati ukrepe za spodbujanje duševnega zdravja in preventivne ukrepe ter biti skladni z drugimi instrumenti politike, da bi zmanjšali osnovne socialne determinante duševnega zdravja;

36. poudarja pomen natančnega spremljanja in po potrebi revizije sredstev Unije, da bi zagotovili učinkovito financiranje v skladu s cilji EU; poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo vse zlorabe, goljufije in korupcijo, povezane s sredstvi Unije;

37. poudarja, da je pomembno upoštevati priporočila revizorjev EU;

38. meni, da bi moral biti za ohranjanje in izboljšanje svetovne konkurenčnosti regulativni okvir trga dela v državah članicah jasen, preprost in prožen, obenem pa bi moral ohraniti visoke delovne standarde;

39. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.